

ſchi kritika ir saudejuſe ſawu agralo ſwaru; ta ir paturejuſe til weza eerađuma noſihni un paſiluſe daſchu returolaſ par glihi un par mahržitu iſleeloschos lihdselli, lai waretu aifſtahwet ſawus ſubjektiwoſ vafaules eejlatuſ, bet leelakai balai ta der weenigi par ſegu ga rigaſ paſemibaſ, tulſhum a un peeklahjibaſ juhtu truhkumam. Bet mina ir gruhti praktika leetojama, ſchi uniwersal a un muhſchigā kritika, kuras grefnais ſimbols ir Pollas Atenas*) galma, par kuru wezais Menans reiſ teižis, ka ta eſot paleelinajufes, ka tai eſot wiſadā ſinā ja paleelinajos, lai ta ſpehni ſapraſt ne wairiſ weenu weenigu, bet wairak daituma ſchikras. Nr ſcheem wahrdeem lahds Franſchu kritikis**) heids ſawu ſpreddumu par aiftiſko kritiku. Tens (Taine) par winu ſaka: „Es juhtios laimigs, ka man naro jaispilda til leels un gruhtiſ usdewums.“ Franžija, ka aifween literaturā un mahlſlā, ta ari ſchoreiſ kritika dewa. Eiropas toutam jaunu gara wirſeenu, norahbidama uſ dogmatislaſ kritikas ſubjektiwo ralſturu un neauglibu un nodibinadoma analitiſko kritiku.

Ari analitiskas kritikas sahumi jau mellejami 18. gadi-
simeni. Herzerts sawā eewebrerojamā rakstā „Ideen
zu einer allgemeinen Geschichte der Menschheit“ norādīja
vis zīlveku garigās kulturas salaru ar ahrejo dabu un
mazija, ka leelē gara un prahā raschojumi newis vis
skatomi kā neisprotami un neisbibinajami zīlwelā dabas i-
dsimuni, bet kā dabas apstāku, klimata, tautas rakstura
un laika gara darinajumi. Ari daschi Frantschu enziklo-
pedisti, sevīšķi Grimms, un kritiki, kā Sent-Beweš
(Sainte-Beuve), istekļu iehdsīgās idejas var mahksle-
neka atkarību no laikmeta eerascham un idejam. Bet
visu domas neatrada vee ta laika kritikeem un wehstur-
nekeem pelnito eewebrību, tadeht kā laika garīgā ap-
stākļi veļi nebija tik tāhi attīstījusches, lai būtu ee-
spehjams iesīt un pareisi apswehrt šo ideju leelo nosihmi
un pareisibū. Te atkal redsam peemebru, ka eewebrerojamās
idejas isteklos jau agrakls laikmetās, bet nav varējusches
laist dīskalas salnes, tadeht kā tam trūkla tumaka salara
ar laika wajadsibam, ar laikmeta garīgo atmosferu; tās
drīhs vēen teel aismirstas. Bet veeet kāds laiks, atkal
kāds issaka tās paschās domas un raugi: ar brihnīschīgu
maru tās sagrabbi laikmeta labakos un spehzigakos garus,
atvei zīlvezei nezeretus isskatus, neahrredsamus darba
laukus. Kas par to laiku bija grosijes? Vienigi dīsh-
wes apstāki un wajadsibas, is kurām nemanot iasauga
jaunas idejas un tas, kas pirmās schim idejam dewa
dīshwību, tās isteklāmās wahrdīs, vee tam pats nemas
warbūti neapsinadams, ka kāds eepreelsā jau to paschā
domajās un isteklās, ir laikmeta pirmās gara waronijs,
kuram seko ziti gari to pabalstidami un zīnīdamees preelsā
„jaunām pateesibam“. Glūkhi tāpat gahja ari ar šo
paschā ideju, kā zīlveka gara darbība atkarīga no ahreiem,
materialeem apstāklem. Herbera un mineto Frantschu
rakstīnu isteklās domas, kas gandrīs meselu gadusimēni
bijā tīkla kā pēmirstas, muhšu gadusimēna otrā pusē
dabujusches sevīšķu swaru un nosihmi un valikušches
par valdoschām. Beļoni, kas schini laikā zīlveku eeskatus
par dabu, dīshvi un sadīshwes likumeem til leelā mehrā
grossija, bijā pirmā kahriā leelsā politiskās pahrmāinas
īsgājusčā gadusimēna beigās un schi gadusimēna pir-
majā pusē, kas īnhīzīnāja politiskos aisspreedumus, tad
jo leelā mehrā dabas finibū metodes attīstīschānos un šo
finibū usplauksana muhšu gadusimēni un salārā ar to
beidsot zaur rūhpreezības leelisko attīstīschānos radītois
tautas fainneezīkais — sadīshwes apstākļu jautajums.
Vīsi ūchee leelē notikumi un vahrgrosijumi īwiliseto tautu
sadīshwē muhšu gadusimēni dewa zīlvezes nerimstos chajam
garām jaunu virseenu, to pamāsam atšabinadami no
absoluto, muhšīgo ideju wehdsibas, tīkla finibā kā fa-
dīshwē. Lai gan vīsi ūchee notikumi stāhv wištuvalā
fawstarpiņā salārā, tad to mehri wišleelākās eespālds vis
schī laika literatūras un kritikas attīstīschānos bijā dabas
finibām un sevīšķi attīstības principa eeweeshanai finibā
par organizēiem radījumeem; vis šo eespāidu jau norā-
dījām schi apzerejuma pirmā datā. Tadeht ari Tens,
kuru augščā minejām par analitiskas kritikas nodibina-
tāju, sawu metodi nosauz par dabas finisko, to ialihdi-
nadams ar jaunlaiku, vis attīstības teorijas principiem
pamatījoschos botanīku (mazība par stāhdu valsti), kura
no semes īpatschibam un klimatisēiem apstākļiem isskaidro
stāhdu dabu un īpatschibas. Turedamees vee schi prin-
cipa Tens ufstādīja seloschū likumu: „Katrīs mahkslas
raschojums ir aprobeschots zaur sawu apkahrtī (milieu).“
Tātak tas sawu finibū salīdzina ar zoologiju: „Tīkla
weenai, kā otrai par vēstījumi noteiktos ūgas dīsh-
wī, organizētu radījumu. Tīkla weenā kā otrā pirmat-
nejās formas ir mantojamas zaur eedsimibū (hérité, Vererbung) un zaur apstākļu grossīchauos eemantotās for-
mas pahret vēž eedsimibās likumeem vis nahlojcho pa-
audzi. Vienā, kā otrā organizētais molekuls (masakā ū-
mena dalsība) attīstības vēnigi sem apkahrtīs eespāideem.“
Tātak tas teiz: „Ahrejee dabiskas apstākļi, apkahrtī,
tāda tāpat vēstīrē eewebrerojamus mahkslenekus, filo-

sofus, tizibas dibinatajus, valdibas vihtus, kas spehj peepildit sawas tautas un laikmeta velejumos, kā teedā bā leel vastahvet til tamā stāhdu un dīshwneku fūgam, kas vislabak spehj peemehrotees sawa klimata un semes ihpaschibom un apstahlkeem." Kā redzams, schee likumi īmeli taisni if Darwina mahzibam un Tens tos sawas kritisks rāfsis (Angļu literatūras webstūre un pehtijumis par dascheem Frantschu un Romeeschu rāfsneekiem) arī or apbrihnojamu īsweizibū un asprahītī mehgīnījīs zauri west. Schahda kritika, kā weegli no-skahr stāms, prasa dauds pamatigakas un dīskalakas finascha- na s, kā ogranā literariskā kritika, kura, kā redzējam, strāhdā vēž gataveem preeskhraksteem. Ta prasa ne tilween pamatigu rāfsneeka darbu posīshchanu, bet arī plāsčas fina- shanas par laikmeta politiķiem, sadīshībes un kultūr- webstūrīgeem apstahlkeem un pat semes dabisko apstahlku posīshchanu. Ta strāhdā pilnīgi vēž dabas finību meto- des, kura arī ī pamatīgi eeweħrotu parahdījuma (elkpe- riementu) salīdzīnasfināshanas mehgīna usīstāhbiti visvārīgus līkumus. Schahda jēzū īasneegi likumi un spreedumi tad arī war buht brihvi un negatīvi no pehīneeka subjektīveem ē īslateemi un tadehk arī analītiskā kritika beeshi ween mehds nostāhbiti sawu pehtījumu panahlumus un spreedumus par pilnīgi objektīveem. Tens rāfsis: „Manā kritika nemeh- gīna mākslai usīspeest preeskhrakstus, ta tik īspehta wīnas attī hītībos līkumus, interesēdamās preeskī wīfām mākslas formām un skolam, pat preeskī tam, kurām nav nelaħda sakara un kuru wirseeni ir pretīgi.” Un teesham apbri- nojama ir wīna daudspūšiba un gara spehja eedomatees īlpat labi jaunako Frantschu, kā klasīsko Angļu un wezo Greeku un Latinu dīsejneku un rāfsneeku gara un juhtu pasaules, koralterīset īlpat labi Rafaela, kā Rubensa mākslas darbus un laikmeta ēspaidus. Bet lai gan ne- weens negribēs noleegi scho prinzipu pareisību, tad tomēr lasot schi leelsā kritika rāfsis, peemehram wīna Angļu literatūras websturi, latram īslīksees, kā schis botanikis, aprāfsīdamās daschadus stāhdus vēž sawas finīskas meto- des, par teem īeesgan nomanami īsteiz arī sawu spreedumu. Starp Angļu rāfsneekiem jo plāschu telpu ēnem Schef- spirs, Swifts un Karlels (Carlyle); scho rāfsneeku tehlo- jumi un psikoloģija ir īhīti kritikas meistera darbi un ī- wīskī nodala par Swiftu teek vispārīgi īesklaitīta pēc vislabakā, kā Tens rāfsījīs. Īemēlis, kadehk Tens taisni scheem rāfsneekiem īesklīkīris leelalu usmanību, mellejamī garīgajā radneezībā, kas saistīja kritiki ar scheem leelajeem gareem. Schelspira daudspūšīgums — universalisms, īl- lab, kā Swifta druhmer, īslīksees pasaules īsstati, Karlela ideju bagatība un dīsejīklaisīs filīls atrada atslānu Tēna li- terariskā rāfslīkā, kas īewi īawenejoa mākslīneku, prah- neku un stingru pehtītāju. Schos garus, kuras tas vis- labak saprata, tas arī vislabak spehja tehlot un analīset.

Tā tad arī analītiskā kritika newor īewi slawet par pil- nīgi objektīvu, stingri finīsku. Arī ta ir lihds finānam mehram subjektīvu, lai gan schai subjektīvībai nav ne kādās lihdsības ar aistītīskās kritikas weenpusību. Schis analītīskās kritikas subjektīvības un personīgais rāfsīturs ī- skaidrojas gluschi weenfahrschi vēž wīnas plāsčas meto- des, jo tāpat, kā mākslīneeks, ir arī kritikis apdrobītīs zaur wīna garigo un dabisko aplahrtī. Arī kritikis ir faitsīts nefaraujamām īaitem ar sawu laikmetu, arī wīnsch ir meefigs radījums ar sawām īedsmitām personīgām juh- tam, kuras nelad nepaliks bes īespāida us wīna gara darbību un kā schahde, zaur sawu aplahrtī noteikts radī- jums — individuumi, tas war tāpat noderet par preeskī- metu zītai kritikai, kā latrīs mākslīneeks jeb rāfsīneeks. „Newis laukloħdas aistītīskās, religijskās, jeb moralīskās dogmas īepipilojsčonās interese analīsejīscho kritiki, bei kas to interese no fahluma lihds galam, ta ir zīl wekkā dweħże. Un schi dweħsele, pat ja ta ir newesela, sabojata un noseedsīga, preeskī wīna ta ir īlpat intere- ūta, kā wesela, tīlumīga un newainīgā,” teiz laħds Frantschu kritikis*). Schiniš wahrddis ir īsteikta tīllab schis kritikas metodēs finīskā nosībme, kā arī tās truhlumi, — truhlumi tanī finā, kā finība lihds schim wehl nam paSpe- īuse pamatīgi īspehīt līkumos, vēž kureem noritinajas īlweka juhtu un prahta darbība. Te atkal atrodamees tanī weetā, kura finība, palītdama hipotētīla, pahreet mākslā. Sche ir darba launks abeem, tā finībai, kā mākslībai; te ir weeta hipotezēm un spekulāzijam, fināms īlpat, ja tās turas pēc pateiħības u n peedībīmojumīem un newis lidinojas pa māksloneem, jeb nogremdejās

Ta tad analitiskas kritikas mehrkis ir isskaidrot un newis teesat un ka tahda ta atnūst mahkslā wīsus wirseenus. Ta nepretojas arī tagadejam mahkslas wirseenam, no kura aistetiskā kritika negrib neka sinat, bet to isskaidro par dabisku un wajadīgu vārāhdību, kuras zehloni mēklejami muhšu laikmeta fadīhwes opstahkls un siniskajā gara wirseenā. Katrā mahkslas raschojumā ta reds šķi laikmeta ideju un mohksleneela eedsimto ihpaschību un dahwanu, kā arī eemanotās ihsweizibas produktu. Ta apspresč ūzras raschojuma mahkslas wehrtību iisedama no joutajuma, waj mohksleneels to, ko tas grībejis

ari warejis un tahtal jautadama, zil-tahku tam isde-wees sawā raschojumā eetehrpt sawa laikmeta idejas, isteikt ta zenteenus un wehlejumos. Augstalo goda algu ta pēsfchlie tam rafstneekam, tam dsejneekam, kas wišpil-nigali un wišbisketi spehjis isteikt ne til ween to, ko tas pats juttis un wehlejees, bet ko fajutis un wehlejees, pēbz ka zihnijses wina laikmets, wina tanta, zilweze. Leelee un ihstee dsejneeki pēbz winas ir tee, kureem ar leela Anglu dsejneeka Shelsvira Hamletu runajot — wišlabak ir isde-wees „rahdit sawam laikmetam wina pateefso spoguli.“ Bei schi kritika neaismirst ari, ka us preeschu eeschana un attihstiba ir zihnijsch, ka latra laikmeta garigee un materielee panahkumi ir diwu preteju strahwu zihnijsa auglis — resultats. Ta eewe hro netil ween tagadni, mehgina dama is tas atminet nahfotni, ta nogrem dejas ari pagatne, eewe hro dama un issf laido-dama ari to strahwu isszelſchanos un wajadsibu, kas zilwezi mehgina faistit pee pagatnes. Gewehrodama wifas zilwezes gara darbibas parahdibas, schi kritika poleel par ihstu universalu gara finibu un peenemdoma empirisko (us eewe hroju-meem pamatojosbos) finikas pehifchanas metodi, ta rahba, ta tapat, ta dabā, ta ari zilwezes gara darbibā walda nemiloschā grosiba, noteek wifas pēbz teem pascheem wišpahrigeem attihstibas likumeem. Wišlabaki un wiš-ihfaki schis kritisas rafsturu tehlo lāhds no genialakeem 18. gadu finitenas rafstineekem, proti Staël Holstein fundse, wahrdobs: „Tout comprendre, c'est tout pardonner“: Wisu saprast ir wisu peedot.

Lauku tirgi.

Re J. Krumpha

"Taifnais għadha par fawa l-loya dsħibbu, besdeewiġa aps-ċeħlohs hanas ir-nesħeħlija; pejz fawwem darbeem juhs tappef tiegħi."

Drihsunā atkal eesahlfsees tirgus laiks. Bahrrunašim tapeži kahduš woħrdus par apeejħan oħiex ar muħlu maħi-
lopeem tirgħi.

No neschehligajem dabas waldneekem — zilwekeem — lopineem muhsu tigrds jazeesch un japanes nereti loti dauds. Wisnkekreetnaki un neschehligaki ar teem apeetas meesneeki un „siegū baruschniki“ Bet ne dauds zilwezigali un kreetnaki ar teem apeetas ari daschs labs zits.

Ussihimeschju tikai nedaudz un turkslahti wehl tos newai-nigakos tirgus status, kuru zehlons zilwels. Mantkahriba un neschehlija ir akas tee jehloni, las dabas waldneku zilweku us tahdeem darbeem skubinat skubina. Bet waj tahdi nezilwezigi darbi gan newaretu palift nedariti nezee-schof pec tam ne masako saudejumu? Esmu pährlezzinats, ka „ja.“

Wehledeamees zilweku nomahltas schehlsiribas un lihds-
zeetibas juhtas jel druszin modinot un hozelt leelaku waj
masoku lihdszeetibu pret lopeem, es sche ussihmeschu, kā
jau teizu, daschus nelkreetnus tirgus slatus, slatus, kas
gadas wisbeeschak, zitu wižu atstahdams tirdsineeku paschu
paħdomasħanai. Es gribu tikai atgħidinat nelkreetno
darbu iħsto nosihni un lai tad il-kkatrex pats sħo jauta-
jumu tuwak apskata un paħdom. *Taqiegħi minnha*

Greeſſimees pee jau reis mineteem „barifchnileem“. Ar noluhtu eeguwis klibu firgu „barifchniks“ grib dſt ar to pelnu un winu finams pahrdot par daudis augſtaſku zenu, nelā tas paſcham malkā. Kā lai to iſdara? „Nebarifchniki“ taſchu kliba firga labprecht nepirkls. Nu, muhſu „barifchniks“ nemas firgu no klibuma iſahrſtet. Bet kā gan wiſch to dara? Nekreetmais, mantlahtrigais grehkaris eedſen firga weſeldas kahjas nagā blakus. pala- wam naglu, jeb waj ari pee „wehſiſcheem“ noſeene klibo kahju it zeeti un ſtipri ar aſtru. Baut ſcho firgs teel padariis „ſihws uſ abām kahjam“, klibot wiſch wairſ nek- libo. Schahdu ſihwu firgu „barifchnika“ niķu neſinatajs pirkls daudis drihsali, nelā klibu un ſamaļſas par to ari wairal. Un re, barifchniks ſawu noluhtu panahjis: wiſch firgu pahrdewis un nopeinijis kreetnu graſſ. Sche es tehloju apeeſchanos ar klibu firgu. Lihdsigi rihkojas ir ziti. Modſhiots lopians „langere“ wiſwiſadi. „Plehſchaſ“ (bauſhleku) noſlehpj ar koletu (bometu), kuru eedod fir- gam leelā daudſumā, — un „plehſchaſ“ tā iſſmehrē, ka tās wairſ nepaſiħſt ne pats labakais to paſinejs. Gaprotauns gan, ka zaut to ſabojā firgu uſ wiſeem laikeem; daſchreis pat tas noſprahdbis. Ja grib firgu pataiſt iħſti brangu, tad tam eedod leelā mehrā alonu, u. t. t., u. t. t.

Wislabaki gan ta prot rihkotees Tschigani un Schihibi, bet man sinami dauds, tahdu wihrum art muhsu paschu touta, ir tahdi lautini, kas pa ruden laiku taisni us sirgu „andeles“ ween stahw. Sirgus „langeredami“, lehti exirk-dami, dahrgi pahrdobami, tee daschreis fapelnost scha ser wifa gada pahrtiku. —

Sirdsineem breesmiga s sahpes ainefojchus asos pahtagu greeseenus un zitu nekretnu rihkofchanos ne-eewe hrodami, peegreesfim sawu wehribu meesneeleem. Daschs labs no teemi naw par „sirgu barischnikeem“ Tschiganeem un Schihibeem nebuht labaks, ja wehl ne neschehligaks, tan-

^{*)} Ballast vleena bij Greeloo bestweete.

^{**) Tissot „Les evolution de la critique franç.“ pag. 12. (Paris 1890.)}

⁷⁾ Tissot, op. cit. pag. 258.

kahjas ar zeeteem strikeem, ka lai waj ahdo puschu eet un tad saßweesch tâs wijsas weenâ gubâ. Schahdâ stahwoekli tam jayawada wijsa deena. Pret wakaru, kad jau tîrgus eet us belgam, winâm striks attaifa, valaisch walam un dsen projam un kaut gan daudsaas no tam nespehj ne kahju us augschu pajest, tad tomehr jaet us preelschu: peedseh-ruschâ d'sineja pahtaga jau luhs ir aja un greefiga.

Ne masuns sahpju japanes ari leellopeem, ori ar teem apeetas ne dauds zilwezigaki. Lai lopi eetu labaki us preelschu, tad meechnels kleedj lopam ausi, „aiflansch „kipu“ (asti) un zitadi. Buhlam tas vats posis un ja wehl ne leelaks. Winu breefniigà kweelschana, kas eet zaar wiseem lauseem, fludina, ka paschu reissi kahdu no tam „apstrahda“. Lai usmetam azis. Lopinsch atgahsta ar muguru us semi, preelsch un pakatas kahjos saseetas kopä, homis ismoukts tam zauri un ta nu to nes no pahrdeweja us pirzeja rateem. Buhla kweez, lo mahl, ta fa jatura waj ausis zeeti.

Esim jau deesgan apstakijuschi scho nekreetno tirkus bildi. Mumus peeteel! Brihums, kur gan paleek "tirkus sargi", ar tam baltam numureitam papira strehmelem (loksnem) pee zepurem. Bet ier gar scho neleekas ne sinot; teem zits usdewumi, zits apsorgajamais. Wini luhk, ikatas us to, ka schis pats zilweks, schis sprahligais bahrgais sogis, radibas lungs nezeltu kildas, nesagtu, nepazeltu rokas pret sawu tuwaku. Ja, ween schis ir winu noluhrs, winu usdewumus. Tirkus sargs apsorga spehjigo buhti zilwelu no otra tahda pat zilwela, un atstahj zilwela neschehligas rokas, samehrä neezigo lipini neapfargatu. Ko gan tas leezina? Waj gan tirkus sarga ihstam usdewumam ori newajadsetu buht, raudsitees ihsti us scho pehdejo nebuhschanu, us lopinu mozischau un laubis luhlot no tam atturet? Ja gan! Bet se-wischku apstahktu deht wini neleekas par to ne sinot. Ni zilmesi zilmesi!

Ja nu nemam wehrā, la us tigrus top no wezaleem
lihds westi ari winu masine, tad waram gan eedomatees,
ko wiſu tee ſche nemahgas. Neschehligā apeſchandas ar
loveem eespeſchdas dſili winu jaunajās ſirñinās un
prohtā. Papreelſch gan wehl behrna jaumajai ſirñinai
lopinu ſcheh un wiſch pat raud, bet wehlak wiſch eet
tos paſchus zelus un dara tāpat. Ja nu ewehevojam,
ka behrni peefawinas tigrū bes ſcha ari wehl zitus neti-
kumus, noslatidamees „ſaldaļā grehkā“ pēe ſeelaſeemi, tad
gan lee us tigrū nebuhtu nemas wedamī un mehs waram
behrnu wezakus no tam tikai brihdinat. Bet tos jau nu
weenreis tā ir, la tos wedam un laikam ari wediſim
arweenu lihdsi, bet tad wiſmas aifrahdiſim un tos pa-
mažiſim, la ari lopi ir tāpat dſihwi radijumi, la zilwelī
un la tos nedrihleſt moziſt un ſpihdsinat.

Ja wehl ilgali skatamees tīrgus druhsmā, tad eeran-
gam tur ari dauds pūsaugu sehnus un skukus, kā ari jau-
nokus un jaunawas. Ko gan wiſi ſche melle? Waj
tīrgojas? Ne! Jau no wezakeem taudim iħſtas waja-
dibas pehz atmahkuschti tīrgu, ja dauds, tad deſmita bala,
ziti wiſi, liħds ar mineteem jaunajeem naħl „iapat ween
paſſlatitees, paſſiħwotees“. Saprota ms., „paſſlatidamees
un paſſiħwodamees“ nepaleekam ari kapeikas nepatehre-
juschi un daschreis palaisħam iħsti par dauds*). Bet waj
gan newaram haudit par fħo paſħu naudu fo augħtaku,
zeħla fu, kreetnaku, nela pelamos tīrgus preekus. Ja
gan! mums joſata, kā to waran gan. Lai eegahdaja-
mees ween par sawu krahjumu kreetnas grahu īatas (kah-
das gan tīrgus „bodeles“ neitradifju; ſhe tiek publika
barota waj weenigi ar sehnalam), lai parakstam laikraf-
tu, loi apmellejja kreetnus prahu un garu pažilajo-
schus iſrikojumus: teatru, konzertu, jautajjun u wa-
lars, preleħ-schlaſijumus u. z. Var fħahdàm teetam naudu
iſdodami, meħs hauditim, kas mums nesis aqglus un
noderes ne tikai weenai deenai ween, bet wiſai dsiħwei.

Waretu gan wehl teift lahdū wahrdū par aprahditeem
neschelneekem, nezilwezigem mahjlopinu mozitajeem.
Bet tos astahsim winu firdapsinas teefaschanai, usfaul-
dami wineem wiseem kopā un latram par fewi: „Bil-
weli! Behz saweem darbeem juhs tapseet teesati!“

No eefschemes.

a) **Waldibas leetae.**

Semneeku banku darbibu, lä „Now. Wrem.”
fino, nospreets isplatis ari us Baltijas
gubерnam.

Belu ministrija issludinajuse pawehli, pebz kuras 55
ga dus wezi dselszeli eerebni, us krona dselszzeem tuh-
lin ailaishami no weetam. Turpmak iahds pat noleh-
mums ari nahfschot par primatdsellszzeem.

" Rewaram sche (ir daschā zitā weetā) gluschi poelrist zeen. autoram. Bilwelam, zik ween mas eespehjams, jacepasifstas ar pafaulti. Dascham labam art no min. jaunelsteem un jaunellem turymalā muhscha gaitā, los sin buhs nepeezechami wajadfigs apmieslet tigus, tadehl nebuht neltit, ja tee ar to jau agrakt eepasifstas. Galwenalaais, mumus jagahdā par ihstu un pateefu firds un prakta isglichtibū — lat zilwelti wairal eespehutu attureees no nelreteinbam un wišwifadeem wiſnajuniceem. Selts neruhh, freetnajis ar reebjumu nowehrſtſeſs no wiſam nelreteinbam.

Widsemes gubernā par aprīka vežako ahrstu eezeli
Jurjewas aprīka ahrstis Kristijahns Strömb ergs.

(B. G. A.)

Var Rīgas garigā feminara inspēktoru ezelis Pleškawas garigā seminarā inspēktors Potrowssis.

Jelgawas pasta kantora VI, iehliras eerednis Georg Stjagows pahrzelts tāhdā pat weetā uš Kuldigu. **Jelgawa** par teesas ismelletaja amata ispilditajeezelts Tukuma aprinka teesas ismelletaja amata ispilditaj Dobromolisīg un ta meestā aikās eezelts titulā pagodinu eeb.

b) Baltijas notikumi.

Visaugstākā pateizība. Rīgas eedīshwotaji un
Vidzemes muischniezziba nosuhtija uz Wina Keisarīša
Augstības Leellnosa Alessandra Michailowitscha un Leel-
lnases Ksenijas Alessandrownas kahsam Wina Keisarīša
Majestatem wišpadewigakos latīnes wehlejumus, uz lureen
Wina Majestate Rungs un Keisars Wisschēhligi Pats
Savu roku usرافtījis: „Sirsnigi pateizamees wiſeem.”

(W. G. A.)
Slokas-Dubultu draudsei 10. augustā bija svehtī
deena, jo tad winas jaunais gans Ed. Seibota lgs pah
weda no Rīgas sevini lavlatu draudseni. Jau no pa
šcha rihta landis steibīšas un mahzitaja muischu pusčla
un taisit goda mahrdus. Bētā bija uzselti 2 goda mahr
ar jaukeem transparanteem. Pee mahzitaja muisčas ve
brauzot jauno pahri sagaidīja kareivju muiska un milsig
tauschu pulks. Muisčā ee-ejot otris muiskanta foris spēk
leja „Klusā naktis”. Muisčas preelschā bija jauka apugu
noschana un pee leeweneem lepojās gresni goda mahr
ar skaitu transparantu: „Las Rungs lai ir ar Jums
Jecis.

No Smiltene raksta „Deen. Lapai“ par wair
schauschaligeem, breesmigeem atgadijumeem, kuri rahda, ja
breesmigi zilwels war grint: 29. julijs us leelzela n
Wilkus muischas us Papinu eetot 2 slurstenflauzitaji bij
usbrukuschi lahdai pee Wilkas pagasta peederigai meitai, t
eeewilluschi zela masā atrodoschā meeschā, aishbahusf
muti ar meescheem un pastrahdajuschi waras darbus; la
lis bija faschnaugts fils un apgehrbs nosimehrets melnā
Wilka muischas strahdneeki gan bija preebroukuschi pawisan
klahti, bet newarejuschi nokert, jo schee sprukuschi srieg
eekshā, laiduschi ko nagi nes Wilka muischai zauri p
zelu us Walkas puši. No Wilka muischas dīsinuschee
ar wairak sirgeem jahschus pakal; netahlu no Wilka mu
ischas ar preibrauzeju valihdsbu blehshus nolehruschi u
atveduschi atpakal us Wilka frogu. Nehreji aissuhlijus
negehlus us Smilteni, kur paschulaik atradas teesas isme
letaajs. Pee i smekletaja jaun bija preeks
di i vi giti tahdi pat atgadijumi. Kahds Smi
ltenieis bija usbruzis meschā lahdai Palzmareeschu meita
kāpat ari lahds otrs, kas bija usbruzis lahdai Blomene
schu meitai meschā lopus ganot. Tagad wini wiſi la
gaida sawu pelnito ſodu.

No Welenas. Julija mehnedscha pehdejās deenā Welenas draudse dabujusi no Augstas Waldibas atlauju. Gelt wežās loka basnizas weetā jaunu muhru Deema namu. Basnizas buhweli eesahkschot pēbz trim gadeem, pa kura laiku japeeweb wajadīgais buhw-materials. Jauno Deemnamu taisīschot turpat preešchu kalnīnā, kur wezais Deemnamu stāhv, tilai kreeimi leelaku. Kā nolemts, iad bapnuzī taisīschot 20 asu garu un 10 asu platu. Schrejeneeschī jau ari sahī pеelīst rokas pē ūchi svehtīgā darbā. Lā weetejais mahzitajs ar waldibas atlauju jau isrihlojā. Bīumas biehribas namā basaru jaunas basnizas buhwē par labu. Genehmumis sineadsās lihds astoniāmīs rubleemā. Zeresim, ka zīen. mahzitajs ari uš preelschu sagahdākābdu isrihlojumu ūchim teizamam mehrlīm par labu.

No Lējas zeema. Stolotaju kurši Kalna skolā tiki
slehgri 30. julijsā. Kā par visu kursu laiku starp kuršu
apmielletajeem un vienu vadītaju ir valdījuši iestena drau-
dzība un vēenprahība, to it slaidri peerahīja arī kuršu
vehdejais brihdīs, us kuru kurssītū lungi bija sagādīju-
ši bagatu kopmeelastu, lai waretu wehl reiss preeks
schķiršchanās kopīgi pahrrunat kahdu nopeetnu wahrdi-
lls schķiršchanās kopmeelastu bij' arī eeluhgri weetejai
pagasta wezakais un raksiwedis, kureem no kurssītū puše
nīko issazītās noteizības par brihwī atwehletām skolas te-

ītā issazīdas pateicības par vīzībi uudeleitam ūkālā re-
pam. It īsrīnīgas pateicības un daudzlahtīgi laime-
wehlejumi tika issazīti kuršu vaditojam, zeenitam tauta-
brahlim Dīnsberga fungam, kuršch schai ihsajā kuršu laik-
bija spehījs eemantot pēc wišiem kuršu apmekletajeem īsrī-
nīgu mīhlestību un zeenību. Uki zeen. inspēktora fungam
ar straujojeem Gaujas wišneem tika nosuhīti laimes weh-
lejumi. Wišpehdīgi premitedami ūkālā Šemes Tehwī no-
bseedaja walstis himnu un — isschīkhīrās. N. N.

israhdidams abās deenās teatra israhdes, nee kurām ari peedalijās weetejee teatra spehki, kuri, kā jaatīši, spehleja gaurmehē iħsti apmeerinoschi. Redjams, kā starp wineem dosħas labi kremiis spehks. Gevijsklu ajsinibu finans ispelniżjas Adolfs Ullunans, kuru publika apswieza skaldni gawilem, tam abds wakards pañneqgħama kofidus laur wainaqus. Publika jutda preezigi pahrteigta par wiċċa teizamu, iswiezigo spehlesħanu. Muhsu weż-żà Adolfs dseċċedatās kuplejas, kurās tas-pesfoboja dasħħas nebuhs-sħana, nebuhs til-brihs ajsmirstam. Tas-għajnej nee ħied. Neajsmitstam minnus palits A. Ullunana weeso-sħana, neajsmitstam weż-żi Adolfs. Meħs sħekkien ramees „if redsesħanog,” ja, „if redsesħanog!”

No Beswaines. Schoreis zeen „M. W.“ lasitajeeur pastahstischu scho to par muhsu draudses skolu. Schint skola strahda diwi skolotaji: Zimses seminarijas audselnis D. lgs, kusch ir ari draudses ehrgelneeks un Sch. lgs, Baltijas skolotaju seminarijas audselnis. Viess darba smagums gul us otrā skolotaja Sch. lga plezeem (la lā tas prot kreewu walodu), kusch scho nastu jau maijal lā desmit gadus pazeetigi ir nestis. Mehs tā esam paraduši, la tam, lam leelaks darba daudsums, leelaka atbilda, tod tam parasti ir ari leelaka alga. Paraudzītmees, waj mehs scho mehrauklu warešim ari sche peelisti. D. lgam, kā draudses skolotajam un ehrgelneikam ir pescīkirta deesgan plascha seine, plaschas plawas, winsch sa nem bes tam wehl seezinus, ari wijsa skolas nauda no kahdeem 60–80 behrneem (pa 12 rbi. no latra behrna) paleek D. lgam, pee scheem eenahkumeem wehl veestlaitani eenahkumi no bāsnizas darischanam, krisībam, behrem u. z. D. lgs brauz ar diwi firgeem un dīshwo glihtā, ebrīdīshwolli, kusch fastahw no 4 istabam. Sch. lgs turprei

fanem no draudses 500 rbt. gada algas un dīshwo jumia istabā, tālīk māsa un semā, ka preeaugusdham zīmwelam galwa metas greestībs, bet pēc tam uši wina plezeem, kā jau mineju, gut wijsas skolas darbu daudzums. Vai tas ir krišligi? Vai tālīk leelsi un waretu leiki pat turigai draudsei, kā Beswaines draudse, nebūtu eespehjams šo leetu labak nokahrot? Ne-eeteizu, lai D. īgami wijsu atnemētu un atdotu Sch. īgam, tas aikāl nebūtu pareisi, jo D. īgs tatschu wijsus fawus speklus ir seidojis Beswaines draudsei un tadeikt wīnsī ar pilnu teesību var prasīt, lai wina wezuma deenas tāpiu apdrošinatas. Bet waretu to leetu warbuht tā nokahrot, ka Sch. īgam doli teesību saņemt skolas naudu no behrneem, tad winam pirmālahrt buhtu waitak patīschanas strahdat, un otrlahrt ari wina nahloine buhtu nobrošchinata. Dīshwolli waretu winam fogahdat, ja, vaj nu weenā, vaj otrā skolas ehlas galā, užseltsu oto strahwu. Līdz ar otru strahwa zelschanu buhtu peeteekoschakas telpas ari skolas behrneem, kureem schimbrischam truhīst un pat nepeezeeschami truhīst maišgajamas un ehdamistabas; ari gulamā istaba ir nepeeteekoscha un meienem pawīšam iahdos naw; wijsu gulamā istaba ir klaše. Draudses aissstrahweem — konventa vihreem gan deretu uši šo leetu greest masleit wehribu un nopeeinali un pamaigasi tāko wiſai swarigo leelu pahrspreest un — ešmu pahrlēzinats, ka es šīs rindinas nebuhšču wijs par welti rakstījis. Beigās gribu wehl aissbildināt vee zeen. D. īga, ka naw nebūt mans nolnīks, Juhsu interesem lāut kā nebūt lāitet. Es tālīk mehleios, lai līdz ar Jums buhtu eespehjams zīmēzīgali dīshwot ari otram skolotajam.

wakarā, kā „Tell. Anz.“ fino, isdarits atentats (usbrukumā) us Kabalaš wiržmescha fungu Löfleru. Mescha fungē patlaban sehdejīs pee sawa rakstama galda, aisspeebis galwu us kreisās rokās un sarunajees ar kabdu apakša- meschakungu. Te peepeschi noriħb iċħahweens, kās wirž- mescha fungu eewainojis rokā, waiga un degunā. Dau- dariis, kā domajans, atradees tuwu aiss loga un usbrukumu isdarrijis atreebibas noluħkā.

Wilande iñahkt plaikstu leels Wahzu laikratis „Felliner Anzeiger“. Tagad s̄his laikratis siño, ka tam ehot 250 abonentu. Dachureis tas suhrojas un schehlojas, ka tam ne-ehot materiala, ar ko sawas slejinas vildit un tadeht wina isdeweis efot peespeests formatu (tā lā tā nee-jigu) wehl pamasinat. Biti Wahzu laikralski lausa galvu, kur tahda parahdiba warot zellees. „Olewits“, is lura mehs scho siñu ihinemam, pee schi siñojuma wehl peesihmē: „Mums turpreti atkal jaibrīnas par to, ka tahdā masā Igaunu pilsehtinā, lahda Wilande, pawisan jel lahds Wahzu laikratis war pastlahwei, kaut tas ori ic tilkpai mass ka Liliputians.

Starp Wilandu un Leel-Jahnu muishu eerih-tota jauna telegraafa linija. Leel-Jahnu muishu 11. augustā atwehrta palīhga telegraafa nodala, kur peenem tīslab eelschēmes, kā ahrsēmes telegrams.

Jurjewā pehdejā laikā notiluschas totti dauds pluhfschandas un tas ari naw nelahds brihnungs, jo tur krogelu un elnabodesu totti loessl leita. Ta nimmt s. que plett

**Adwokats
A. P. Stroinowskis**

tagad dīshwo leelajā Rīgā eelā Nr. 63,
2. trep. augšā, pretim pastai.
Uzņemis ģivil- un kriminal-prādī-
veschanu.

**Jurjewas angstskolas
seeveeschu
flinika.**

Seeweetes us grūtiām kājām
un dīsemētajās top kārā lailā par
vēlī užņemtas un flīmas seeweetes
par vēlī ahrstetas.

Slimnezes top veenemtas latru-
deenu (isnemot svehtdeenas un sveht-
fus deenas) no plst. 10—12 preešhp.

Slimneeschu užņemchana eesah-
tās 10. augustā.

Direktors

Prof. Dr. A. Goubaross.

Kāleja mahzeli wajadīgi
Rīga, Abgenstalnā, Dinamindes eelā
Nr. 14.

Mahziba manā
rotas darbu skola
fahles 18. augustā. Peeteishanas ve-
nemu idēnas no plst. 2 pīst. Cels
Rīga leelā Sirgu eelā Nr. 3, fort. Nr. 5.
2—3 skolneres waru arī pēnījā veenemt.
Anna Feldmann, dīm. Jahn.

Allus bode
pahrdodama Maistavas Leelajā eelā
Nr. 70. Luvulas finas turpat.

E. Larsen'a
selta u. sudraba leetuweikals
tagad atrodas:
Leelaja Jaun-eelā Nr. 13.

Dubult-
grahmatweischana.
Kārā laikā
vafnedus pāmatīgu mah-
zibū dubultā grahmati un
rektīnu weischana, jaun wai-
rat gādus. Isdīvīgōs gadi-
jumos tākai saweem mah-
zibekiem pēpālībās weetas
dabut. Peeteishanas no plst.
3—5 pīst. pīst., Rīga, Dī-
namindes eelā Nr. 110, pārtē.

J. Sihpols,
praktīts grahmatvedis un
Rīgas Latv. amatn. val-
deekr. labi un aizsēdu las-
fes laffers.

Maklatura
mābdereem preešhp. tapēschana, dabūjama
Ernsts Plates
grahmatu dīstātā.

Widsemes topu aīsstahweischana s
beedribas stālis
Neeles eelā Nr. 45 (35).

Auston tēt kārā laikā uzaņeti.

Slimi laikoni top abrīsti nu esstādes
ahīsta pīmeenās, tēscheenās un pīk-
deenās no plst. 12—1 deenā.

Manā grahmatu un bīschu-dīstātā,
burtu-leetūtē un Latvēschu grahmatu
pahrotawā, Rīga, pī Petera basnījas,
dabujamas fāhdas grahmatas:

**Korsikas lauwa
Bonaparte,**
jeb: Frantschū leisars Napoleons I.
Mātsa 10 lap.

**Kreewu-walodas
mahzibas grahmatu**
preešhp. Latv. jaunel. fag. pīz konfūrta pīz Frantschū parauga (yudeles ruhīs) pagatavots no
no L. M. A. D.
Mātsa 60 lap.

Ernsts Plates.

Sluđina ju m i.

Laipnai eevehribai!

Ar 27. numuru sahzees jauns gada zeturīnis laikrīni apstellešchanai.

"Mahjas Weesis" ar abeem peelikumeem lihds gada galam mākslā:

Pa pastu pīsu hītot: Rīga faremetot:

1 rbl. 40 l.

90 lap.

Pirmee numuri wehl dabujami.

"Mahjas Weesa" ekspedīzija.

Liņijetas rakstamas burtuizas, zwart-formatā, ar

un zaun liniju atslēktu baltu ranti.

Liņijetas klades, zwarta un oltava formatā, ar standu plānu.

numuretas usdewumu burtuizas, zwarta formatā, kreweu

un Wahzu valodās.

Sihmeschanas gašdus, sihmeschanas

schinas, trihsstuhrus, Wahzijas un

Parises sihmeschanas kastiles (Reizenge)

un wišu zitu rakstamo un sihmejamo materialu

peedahwā lehti

dondzumā un masumā

Augsts Lyra.

Apdrošhina pīt amortišaziju pīrmo un otro premīju aīsnehmuunil.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

C. S. Salzmann.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

Rīgas komerz-bankas Saru kontorts,

21. Wollschmidts,

māsāja Minsterjas eelā Nr. 5.

</